YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

12 päivänä marraskuuta 1998 *

Asiassa C-399/96,

jonka Cour du travail de Bruxelles on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Europièces SA, selvitystilassa,

vastaan

Wilfried Sanders ja

Automotive Industries Holding Company SA, konkurssissa,

ennakkoratkaisun työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä helmikuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/187/ETY (EYVL L 61, s. 26) tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja G. Hirsch sekä tuomarit G. F. Mancini (esittelevä tuomari) ja R. Schintgen,

julkisasiamies: G. Cosmas,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään Treasury Solicitor's Departmentin virkamies L. Nicoll, avustajanaan barrister E. Sharpston,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies M. Patakia,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 7.5.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Cour du travail de Bruxelles on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 11.12.1996 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 17.12.1996,

EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä helmikuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/187/ETY (EYVL L 61, s. 26; jäljempänä direktiivi) tulkinnasta.

2 Tämä kysymys on esitetty myyntiedustaja Wilfried Sandersin ja selvitystilassa olevan Europièces SA:n (jäljempänä Europièces) välisessä riita-asiassa, joka koskee irtisanomiskorvauksen ja muiden korvausten maksamista.

Yhteisön oikeus

3 Direktiiviä sovelletaan sen 1 artiklan 1 kohdan mukaan yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovuttamiseen toiselle työnantajalle sopimukseen perustuvan luovutuksen taikka sulautumisen kautta.

4 Direktiivin 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan ne luovuttajan oikeudet ja velvollisuudet, jotka johtuvat luovutuksen tapahtuessa voimassa olleesta työsopimuksesta tai työsuhteesta, siirtyvät tällaisen luovutuksen vuoksi luovutuksensaajalle.

5 Direktiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaan yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutus ei sellaisenaan ole peruste, jota luovuttaja tai luovutuksensaaja voi käyttää irtisanomiseen. Tämä säännös ei kuitenkaan estä irtisanomista työvoiman muutoksiin johtavista taloudellisista, teknisistä tai organisatorisista syistä.

6 Direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa säädetään lisäksi, että jos työsopimus tai työsuhde päättyy sen vuoksi, että työsuhteen ehdot muuttuvat olennaisesti työntekijän vahingoksi 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun luovutuksen johdosta, työnantajan katsotaan olevan vastuussa työsopimuksen tai työsuhteen päättymisestä.

7 Yhteisöjen tuomioistuimessa käydyn oikeudenkäynnin aikana direktiivi on korvattu 29.6.1998 annetulla neuvoston direktiivillä 98/50/EY (EYVL L 201, s. 88).

Kansallinen lainsäädäntö

8 Direktiivi on saatettu Belgiassa voimaan työntekijöiden oikeuksien turvaamisesta työnantajan vaihtuessa yrityksen sopimukseen perustuvan luovutuksen vuoksi 7.6.1985 tehdyn työehtosopimuksen nro 32 a toisella luvulla, ja työehtosopimuksessa määrätään luovutuksensaajan palvelukseensa ottamien työntekijöiden oikeuksista, kun yrityksen varoja luovutetaan konkurssin tai akordin jälkeen; työehtosopimuksesta tehtiin velvoittava 25.7.1985 annetulla kuninkaan päätöksellä (Moniteur belge, 9.8.1985, s. 11527), ja sitä muutettiin 19.12.1989 tehdyllä työehtosopimuksella nro 32 c, josta tuli velvoittava 6.3.1990 annetulla kuninkaan päätöksellä (Moniteur belge, 21.3.1990, s. 5114).

9 Työehtosopimuksen nro 32 a kolmannessa luvussa määrätään työntekijöiden oikeuksista työnantajan vaihtuessa konkurssin tai akordin jälkeisen luovutuksen seurauksena. Siinä on määrätty erityisesti, että työehtosopimusta sovelletaan vain, jos luovutus tapahtuu kuuden kuukauden kuluessa konkurssista tai akordista; muussa tapauksessa kyseinen sopimus ei turvaa työntekijöiden oikeuksia.

Pääasian kohteena oleva riita

10 Sanders toimi 15.2.1974 alkaen Europièces in myyntiedustajana Erpentin toimipaikassa. Heinäkuussa 1993 Europièces asetettiin vapaaehtoiseen selvitystilaan ja nimettiin selvitysmies. Tämä irtisanoi 27.7.1993 Sandersin 22 kuukauden irtisanomisajalla.

11 Europièces in selvitysmies ilmoitti 13.8.1993 Sandersille, että Europièces oli luovuttanut osan varastostaan ja tarvikkeistaan Automotive Industries Holding Company SA:lle (jäljempänä Automotive Industries), että Automotive Industries ei ollut ostanut kaikkia Europièces in toimintoja ja että Sandersin oli 24.8. alkaen työskenneltävä selvitystilassa olleen yhtiön lukuun sen edustajan välittömässä alaisuudessa Brysselin toimipaikassa. Selvitysmies ilmoitti kirjeessä myös olevansa tietoinen siitä, että Automotive Industries oli tarjonnut työsopimusta eräille työntekijöille, kuten Sandersille, joka kuitenkin oli kieltäytynyt tarjouksesta.

12 Sandersin 18.8.1993 päivättyyn kirjeeseen, jossa tämä tiedusteli, miksi hänen oli Erpentin toimipaikan sekä Namurin, Luxembourgin ja Hainaut'n alueiden myyntiedustajana työskenneltävä selvitystilassa olleen yhtiön lukuun Brysselissä, selvitysmies vastasi 25.8. päivätyssä kirjeessään vain määrittelemällä Sandersin toimenkuvan ja tehtävät tarkemmin. Sandersin oli autettava Europièces in varaosavaraston mahdollisimman tehokkaassa realisoinnissa ja avustettava yhtiötä maksamaan velkansa. Selvitysmiehen mukaan tehtäväluettelo ei ollut tyhjentävä ja sitä voitaisiin täydentää myöhemmin. Lisäksi selvitysmies ilmoitti, että enää vain myyntiä varten olemassa olleen yhtiön toiminta rajoittui olemassa olevan varaston loppuunmyyntiin.

13 Sanders pyysi 8.9.1993 päivätyssä kirjeessään selvitysmiestä täsmentämään, toimiko hän edelleen pääasiallisesti myyntiedustajana vai oliko hänen hoidettava muita tehtäviä, ilmaisten samalla, ettei hän hyväksynyt toimenkuvansa muuttamista.

14 Selvitysmies vastasi 20.9.1993, ettei Sandersin toimenkuvaa haluttu yksipuolisin toimin muuttaa, mutta että olosuhteet ja lain asettamat vaatimukset edellyttivät, että hänelle osoitettaisiin muita tehtäviä.

15 Uuden kirjeenvaihdon seurauksena Sanders lähetti selvitysmiehelle 18.10.1993 viimeisen kirjeen, jossa hän totesi myyntiedustajan työsopimustaan rikotun yksipuolisesti tai ainakin hänen tulleen irtisanotuksi.

16 Tämän jälkeen Sanders nosti Tribunal du travail de Bruxellesissa kanteen Europièces ja Automotive Industries'ta vastaan.

17 Tribunal du travail de Bruxelles katsoi, että kyseessä oli ollut varaston, asiakaskunnan ja vuokrasopimuksen tai Erpentissa sijaisevan kiinteistön omistusoikeuden luovutus ja että joka tapauksessa Erpentin taloudellinen yksikkö, johon Sanders kuului, oli sellaisenaan luovutettu Automotive Industries'lle, joka jatkoi saman toiminnan harjoittamista.

18 Tribunal du travail de Bruxelles tuomitsi 5.9.1995 Europièces in maksamaan Sandersille korvauksen korkoineen. Se totesi myös, että Automotive Industries'ta vastaan nostettu kanne voitiin tutkia, ja kehotti Sandersia tekemään väitteen siitä, että direktiivi on sovellettavissa vapaaehtoisessa selvitystilassa olevan yhtiön tekemiin luovutuksiin, ja tarvittaessa muotoilemaan vaatimuksensa asiassa tältä pohjalta uudelleen.

Ennakkoratkaisukysymys

19 Europièces valitti 5.9.1995 annetusta tuomiosta 16.11.1995 Cour du travail de Bruxellesiin. Sittemmin konkurssiin asetettuun Automotive Industries'hin kohdistuvien vaatimusten osalta Sanders esitti valituksessaan, että kyseessä oli ollut direktiivissä tarkoitettu yrityksen luovutus, koska Erpentin yksikkö oli luovutettu selvitysmenettelyn alussa. Yhtiön mukaan Belgian lainsäädännössä ei rinnasteta selvitystilan yhteydessä tapahtuvaa luovutusta konkurssin yhteydessä tapahtuvaan luovutukseen.

20 Cour du travail de Bruxelles katsoi 11.12.1996 antamassaan tuomiossa, että Europièçesin ja Automotive Industries'n välistä sopimusta varojen siirrosta ei ollut esitetty tuomioistuimelle, joten sen tarkkaa sisältöä ei ollut mahdollista tietää. Vaikka olikin ilmeistä, että Erpentin talousyksikkö oli luovutettu, Sandersin väitteet siitä, että direktiiviä voitiin soveltaa vapaaehtoisesti selvitystilaan asetetun yhtiön tapauksessa, eivät olleet vakuuttavia.

21 Näin ollen Cour du travail de Bruxelles päätti pysyttää annetun tuomion siltä osin kuin se koski Europièçesia ja lykätä asian käsittelyä Automotive Industries'hin kohdistuvien vaatimusten osalta pyytääkseen yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua seuraavaan kysymykseen:

"Sovelletaanko direktiiviä 77/187/ETY sellaiseen tilanteeseen, jossa selvitystilassa oleva yhtiö siirtää kaikki varansa tai osan niistä toiselle yhtiölle, joka sen jälkeen antaa työntekijälle määräyksiä, jotka selvitystilassa olevan yhtiön mukaan on pantava täytäntöön?"

22 Ensiksi on tutkittava, onko ennakkoratkaisukysymykseen vastattava vai onko se jätettävä tutkimatta — kuten Yhdistynyt kuningaskunta väittää — sillä perusteella,

ettei ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ole selvittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle kysymyksen taustalla olevia oikeudellisia seikkoja ja tosiseikkoja.

23 On totta, että yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että koska ennakkoratkaisulla on pyrittävä antamaan kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen yhteisön oikeuden tulkinta, kansallisen tuomioistuimen on määriteltävä esittämiinsä kysymyksiin liittyvät tosiasiat ja oikeudelliset seikat tai ainakin selostettava ne tosiasialliset tapaukset, joihin nämä kysymykset perustuvat (ks. mm. yhdistetyt asiat C-320/90—C-322/90, Telemarsicabruzzo ym., tuomio 26.1.1993, Kok. 1993, s. I-393, 6 kohta; asia C-386/92, Monin Automobiles, määräys 26.4.1993, Kok. 1993, s. I-2049, 6 kohta ja asia C-9/98, Agostini, määräys 8.7.1998, Kok. 1998, s. I-4261, 4 kohta).

24 Tässä tapauksessa on kuitenkin todettava, että kansallisen tuomioistuimen lähettämä asiakirjavihko sisältää riittävästi tietoa, jotta yhteisöjen tuomioistuin voi tulkita yhteisön oikeuden säännöksiä pääasian kohteena olevan riitatilanteen kannalta. Lisäksi asiaan liittyvä oikeuskysymys on hyvin tunnettu erään Belgiassa noudatettavaa selvitysmenettelyä koskevan ennakkoratkaisun takia (asia C-319/94, Dethier Équipement, tuomio 12.3.1998, Kok. 1998, s. I-1061).

25 Näin ollen esitettyyn kysymykseen on vastattava.

26 Kansallinen tuomioistuin haluaa ensinnäkin tietää, onko direktiivin 1 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että sitä on sovellettava tilanteessa, jossa vapaaehtoisessa selvitystilassa oleva yhtiö siirtää kaikki varansa tai osan niistä toiselle yhtiölle, joka sen jälkeen antaa työntekijälle määräyksiä, jotka selvitystilassa olevan yhtiön mukaan on pantava täytäntöön. Toiseksi — kun otetaan huomioon pääasian osalta vallitsevat olosuhteet, ja jotta kansalliselle tuomioistuimelle voitaisiin antaa hyödyllinen vastaus — on ratkaistava, onko se, että luovuttajan palveluksessa yrityksen luovutuksen tapahtuessa ollut työntekijä vastustaa työsopimuksensa tai työsuhteensa siirtoa luovutuksensaajalle, ristiriidassa direktiivin 3 artiklan 1 kohdan kanssa.

Direktiivissä tarkoitetun luovutuksen olemassaolo

27 Tältä osin on ensinnäkin huomattava, että direktiiviä ei sovelleta konkurssimenettelyn yhteydessä tapahtuvaan yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutukseen (asia 135/83, Abels, tuomio 7.2.1985, Kok. 1985, s. 469).

28 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan sen kysymyksen arvioinnissa, sovelletaanko direktiiviä hallinnollisen tai tuomioistuimen määräämän menettelyn alaisen yrityksen luovutukseen, ratkaisevaa on kuitenkin kyseisen menettelyn tarkoitus (asia C-362/89, D'Urso ym., tuomio 25.7.1991, Kok. 1991, s. I-4105, 26 kohta ja asia C-472/93, Spano ym., tuomio 7.12.1995, Kok. 1995, s. I-4321, 24 kohta). Tämän ohella on otettava huomioon direktiivin päämäärien lisäksi kyseisen menettelyn yksityiskohtaiset piirteet, erityisesti siltä osin kuin ne osoittavat yrityksen toiminnan jatkuvan tai päättyvän (em. asia Dethier Équipement, tuomion 25 kohta).

29 Edellä mainitussa asiassa Dethier Équipement antamansa tuomion 27 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että vaikka tuomioistuinpäätökseen perustuvan selvitystilan päämäärät saattavatkin toisinaan muistuttaa konkurssin vastaavia tavoitteita, näin ei aina ole, sillä tätä selvitystilamenettelyä on sen valintaan johtaneista perusteista riippumatta mahdollisuus käyttää kaikissa niissä tapauksissa, joissa tarkoituksena on yhtiön toiminnan lopettaminen.

30 Koska näin ollen tuomioistuinpäätökseen perustuvan selvitystilamenettelyn päämäärää koskevaa perustetta käyttämällä ei päästä selkeään ratkaisuun asiassa, yhteisöjen tuomioistuin on selvittänyt asiaa edelleen tutkimalla mainitun menettelyn yksityiskohtaisia piirteitä.

31 Erityisesti selvitysmiehen nimeämisen ja tehtävien osalta yhteisöjen tuomioistuin on edellä mainitussa asiassa Dethier Équipement antamansa tuomion 30 kohdassa

todennut, että tuomioistuinpäätökseen perustuvassa selvitystilassa olevan yrityksen asema eroaa huomattavasti konkurssissa olevasta yrityksestä, ja saattaa olla, että ne syyt, joiden vuoksi yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, etteivät konkurssitilanteet kuulu direktiivin soveltamisalaan, eivät koske tuomioistuinpäätökseen perustuvassa selvitystilassa olevaa yritystä.

32 Näin ollen yhteisöjen tuomioistuin katsoi edellä mainitussa asiassa Dethier Équipement, että direktiiviä sovelletaan tuomioistuinpäätökseen perustuvassa selvitystilassa olevan yrityksen luovutukseen silloin kun yrityksen toimintaa jatketaan. Tuomioistuin totesi 31 kohdassa, että mikäli yrityksen toimintaa harjoitetaan edelleen tuomioistuinpäätökseen perustuvan selvitystilan aikana, toiminnan katsotaan jatkuvan, kun yritys luovutetaan. Siten ei ole perusteltavissa, että työntekijät menettävät heille direktiivin mukaan siinä täsmennetyin edellytyksin kuuluvat oikeudet.

33 Pääasian osalta on huomattava, että vapaaehtoinen selvitystila vastaa tuomioistuinpäätökseen perustuvaa selvitystilaa muutoin kuin siltä osin, että selvitystilaan asettamista koskevan päätöksen tekeminen sekä selvitysmiesten nimittäminen ja näiden toimivallan määrittäminen kuuluu yhtiökokoukselle eikä tuomioistuimelle. Vain siinä tapauksessa, että osakkaat eivät saa tehtyä päätöstä määräenemmistöllä, yhtiön on pyydettävä tuomioistuimelta selvitystilaan asettamista, jolloin tuomioistuin määrää selvitysmiehet yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti, paitsi jos on varmaa, että osakkaiden erimielisyys estää yhtiökokousta tekemästä päätöstä, jolloin tuomioistuin määrää selvitysmiehen.

34 On siis ilmeistä, että ainakin joidenkin sääntöjen osalta vapaaehtoinen selvitysmenettely eroaa konkurssista vielä enemmän kuin tuomioistuinpäätökseen perustuva selvitystila.

35 Edellä lausutun perusteella on todettava, että ne syyt, jotka edellä mainitussa asiassa Dethier Équipement annetussa tuomiossa saivat yhteisöjen tuomioistuimen katso-

maan, että direktiiviä voidaan soveltaa tuomioistuinpäätökseen perustuvan selvitystilan yhteydessä tapahtuvaan luovutukseen, koskevat sitä suuremmalla syyllä vapaaehtoisen selvitystilan yhteydessä tapahtuvaa luovutusta.

36 Näin ollen edellä uudelleen muotoillun kysymyksen ensimmäiseen osaan on vastattava, että direktiivin 1 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sitä sovelletaan tilanteessa, jossa vapaaehtoisessa selvitystilassa oleva yhtiö siirtää kaikki varansa tai osan niistä toiselle yhtiölle, joka sen jälkeen antaa työntekijälle määräyksiä, jotka selvitystilassa olevan yhtiön mukaan on pantava täytäntöön.

Työntekijän oikeus vastustaa työsopimuksen tai työsuhteen siirtoa

37 Edellä uudelleen muotoillun kysymyksen toisen osan osalta yhteisöjen tuomioistuin on vakiintuneesti katsonut, että direktiivillä pyritään turvaamaan työntekijöiden oikeudet työnantajan vaihtuessa, jotta he voivat jäädä uuden työnantajan palvelukseen luovuttajan kanssa sovittuja vastaavin ehdoin (ks. em. asia D'Urso ym., tuomion 9 kohta ja yhdistetyt asiat C-132/91, C-138/91 ja 139/91, Katsikas ym., tuomio 16.12.1992, Kok. 1992, s. I-6577, 21 kohta).

38 Direktiivin antamaa suojaa ei kuitenkaan tarvita silloin kun asianomainen itse omasta vapaasta tahdostaan päättää olla luovutuksen jälkeen pitämättä työsuhdetta voimassa uuden työnantajan kanssa. Yhteisöjen tuomioistuin on jo aiemmin todennut, ettei direktiivin 3 artiklan 1 kohtaa sovelleta sellaisessa tapauksessa (asia 105/84, Danmols Inventar, tuomio 11.7.1985, Kok. 1985, s. 2639 ja em. yhdistetyt asiat Katsikas ym., tuomion 30 kohta).

39 Jäsenvaltioiden tehtävänä on määritellä työsopimukselle tai työsuhteelle aiheutuvat seuraukset siinä tapauksessa, että työntekijä päättää edellä tarkoitetulla tavalla vapaasta tahdostaan olla jatkamatta työsopimusta tai työsuhdetta luovutuksensaajan kanssa. Jäsenvaltiot voivat erityisesti säätää, että tässä tapauksessa työsopimusta tai työsuhdetta on pidettävä joko työntekijän tai työnantajan aloitteesta irtisanottuna. Ne voivat myös säätää, että työsopimus tai työsuhde jatkuu luovuttajan kanssa (yhdistetyt asiat C-171/94 ja C-172/94, Merckx ja Neuhuys, tuomio 7.3.1996, Kok. 1996, s. I-1253, 35 kohta).

40 Lisäksi on huomattava, että direktiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaan työnantajan katsotaan olevan vastuussa työsopimuksen tai työsuhteen päättymisestä, jos työsopimus tai työsuhde päättyy sen vuoksi, että työsuhteen ehdot muuttuvat olennaisesti työntekijän vahingoksi 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun luovutuksen johdosta.

41 Ennakkoratkaisupyyntöä koskevasta päätöksestä ilmenee kuitenkin, että työsopimusta oli tarjottu Sandersille ja eräille muille henkilökuntaan kuuluville, mutta Sanders oli kieltäytynyt siitä.

42 Lisäksi on selvää, että selvitysmies oli ilmoittanut Sandersille, ettei Sandersin toimenkuvaa haluttu yksipuolisin toimin muuttaa, mutta että olosuhteet ja lain asettamat vaatimukset edellyttivät, että hänelle osoitettaisiin muita tehtäviä.

43 Näin ollen kansallisen tuomioistuimen asiana on selvittää ne syyt, joiden vuoksi kyseinen työntekijä kieltäytyi tarjotusta työsopimuksesta, ja ratkaista, merkitsikö tehty työtarjous työsuhteen ehtojen olennaista muuttamista työntekijän vahingoksi.

44 Edellä uudelleen muotoillun kysymyksen toiseen osaan on siten vastattava, että se, että luovuttajan palveluksessa yrityksen luovutuksen tapahtuessa ollut työntekijä

vastustaa työsopimuksensa tai työsuhteensa siirtoa luovutuksensaajalle, ei ole ristiriidassa direktiivin 3 artiklan 1 kohdan kanssa, jos hän tekee näin omasta tahdostaan. Kansallisen tuomioistuimen asiana on ratkaista, merkitsikö luovutuksensaajan tekemä työtarjous työsuhteen ehtojen olennaista muuttamista työntekijän vahingoksi. Direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa velvoitetaan jäsenvaltiot säätämään, että viimeksi mainitussa tapauksessa työnantaja on vastuussa työsopimuksen tai työsuhteen päättymisestä.

Oikeudenkäyntikulut

45 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut Cour du travail de Bruxellesin 11.12.1996 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

1) Työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä helmikuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/187/ETY 1 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sitä sovelletaan

tilanteessa, jossa vapaaehtoisessa selvitystilassa oleva yhtiö siirtää kaikki varansa tai osan niistä toiselle yhtiölle, joka sen jälkeen antaa työntekijälle määräyksiä, jotka selvitystilassa olevan yhtiön mukaan on pantava täytäntöön.

2) Se, että luovuttajan palveluksessa yrityksen luovutuksen tapahtuessa ollut työntekijä vastustaa työsopimuksensa tai työsuhteensa siirtoa luovutuksensaajalle, ei ole ristiriidassa direktiivin 3 artiklan 1 kohdan kanssa, jos hän tekee näin omasta tahdostaan. Kansallisen tuomioistuimen asiana on ratkaista, merkitsikö luovutuksensaajan tekemä työtarjous työsuhteen ehtojen olennaista muuttamista työntekijän vahingoksi. Direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa velvoitetaan jäsenvaltiot säätämään, että viimeksi mainitussa tapauksessa työnantaja on vastuussa työsopimuksen tai työsuhteen päättymisestä.

Hirsch Mancini Schintgen

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä marraskuuta 1998.

R. Grass

kirjaaja

G. Hirsch

toisen jaoston puheenjohtaja